

TUDI TO SEM

KDO: TONE JERONČIČ

Dijakom ste bili v aktivnem času učiteljevanja poznani kot predan zgodovinar, čeprav ste po izobrazbi tudi geograf. Je bila zgodovina vedno prioriteta na vaši poklicni poti ali vas je morda vrtnec naključij porinil na to področje?

Pred vpisom na Filozofsko fakulteto sem najprej razmišljal o študiju nemščine in latinščine, vendar sem se bal, da bom imel težave z zaposlitvijo.

Ko sem se leta 1971 vpisoval na Filozofsko fakulteto, sem bil nekoliko bolj naklonjen geografiji kot zgodovini, vendar sem zaradi pridobitve štipendije navedel, da bom študiral zgodovino pod A in geografijo pod B. Tega potem nisem hotel ali smel spreminjati. Leta 1976 sem diplomiral. Tedaj so na ajdovski gimnaziji in poklicni gradbeni šoli razpisali mesto zgodovinarja in učitelja predmeta Samoupravljanje s temelji marksizma. V Ajdovščini je bila moja prva in zadnja zaposlitev.

Tehnike poučevanja so se v zadnjih 50 letih korenito spremenile. Kako ste sami doživljali spremembe na tem področju?

Na začetku moje poklicne poti smo bili učitelji predvsem predavatelji, kasneje pa je prevladalo stališče, da morajo dijaki postati aktivni sodelavci pouka, kar smo dosegli z uvajanjem aktivnih metod dela. Priznam, da je bilo težko začeti z novimi metodami, ker smo na Filozofski fakulteti dobili premalo pedagoškega in didaktičnega znanja. Hkrati pa so tudi izkušnje pokazale, da nove metode ne prinašajo pričakovanega učinka. Pri zgodovini je zanimiva pripoved učitelja pritegnila dijake bolj kot skupinsko ali individualno delo ali delo s tekstom.

Ponovne uvedbe mature leta 1995 sem se veselil, ker se mi je zdelo, da se mora gimnazija zaključiti z matura kot končnim rezultatom štiri-letnega izobraževanja. Žal se je pokazalo, da ima matura, kot je bila zamišljena po usmerjenem izobraževanju, tudi veliko pomanjkljivosti.

Vaši najožji sodelavci vedo povedati, da ste strasten bralec. Kakšno mesto zaseda literatura v vašem življenju? Po kateri literarni zvrsti radi posegate?

Berem več kot pred leti, ko so bili otroci še majhni. Kaj najraje berem? Najraje romane z zgodovinsko, pustolovsko in znanstvenofantastično tematiko. Všeč so mi potopisi, biografije in ljubezenski romani. Prebiram dnevno časopisje, da bi bil na tekočem z gospodarstvom, politikom in kulturo. Poglavljam se v strokovno literaturo, vendar zdaj v pokoju že malo manj. Všeč so mi tudi dela z razmišljujočo tematiko: o problemih človeštva, človeškem značaju, okoljski problematiki in duhovnosti. Ob upokojitvi so mi kolegi iz zgodovinsko-geografskega aktivnosti kupili zelo zanimivo knjigo Sapiens – kratka zgodovina človeštva, ki me je zelo navdušila, saj obravnava razvoj človeštva na filozofski način. Zato bi jo priporočal v branje.

Odmik od aktivne redne zaposlitve prinaša kar nekaj sprememb, zagotovo pa se človek lahko končno ukvarja z dejavnostmi, za katere mu je prej zmanjkovalo časa. Katerim stvarjem se boste bolj posvečali v prihajajočih letih?

Spoštujem načelo »zdrav duh v zdravem telesu«, zato se posvečam

VUGIN KOTIČEK

»Dobro jutro,« so me pred kratkim pozdravile lepe modre oči na poti v šolo. »Ali se me še spomnite?« me je ogovorila mlajša ženska in nadaljevala: »Ko sem Vas srečevala, sem vedno premišljala, ali naj pristopim in Vam povem, kako sem Vas doživljala, ko ste me v petem razredu osnovne šole učili slovenščino. Vedno sem se strahopetno umaknila, danes pa se ne bom.« V hipu sem se spomnila, kako sem pred mnogimi leti na Osnovni šoli Danila Lokarja dopolnjevala ure, ki so mi manjkale do polne obveznosti na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina. »Rada bi se Vam zahvalila, ker ste v meni vzbudili ljubezen do slovenščine, ki sem jo prenesla tudi na svojega sina,« mi je zatrčila. Kako lepo mi je zaigralo v srcu. Moje pedagoško poslanstvo je namreč tudi to, da kot profesorica materinščine navdušim otroke za lepoto našega jezika in jih skozi pogovor o ravnanju literarnih likov v obravnavaših besedilih vzgajam v sočutne in odgovorne posameznike. Seveda so pedagoški načini za doseganje tega cilja v petem razredu osnovne šole drugačni kot v četrtem letniku srednje šole. Spomnim se, kako mi je bilo težko miselno preklopiti iz poučevanja v četrtem letniku srednješolske družboslovne usmeritve na peti razred osnovne šole, ki sem ga takrat tudi poučevala. Bila sem v »posvečenem stanju« in moj otrok je zaradi živahnosti petošolcev, ki sem jih težko »krotila«, protestiral z močnim brcanjem. »Dobro se Te spomnim,« sem ji zagotovila in ji povedala, kako mi je s svojimi besedami polepšala dan. Z novo energijo sem nadaljevala pot proti šoli z mislijo, da moje pedagoško delo ni zaman, čeprav se mi včasih zdi »sizifovo«. Topel stisk roke bivšega dijaka, iskren nasmeš na obrazu in tople besede, ki mi jih nameni, mi dokazujejo, da »vuga« ni le ptica, ki v tem trenutku je, v naslednjem pa je ni več, ampak beseda, ob kateri se vzbudijo spomini ... To pa je mnogo. Hvaležna sem za to.

telovadbi in fitnesu, pohodom v hribe ali teku. Tudi sedaj imam svoje vsakodnevne zadolžitve: prevoze otrok v šolo, domov in k popoldanskim aktivnostim, pomoč v gospodinjstvu in pri urejanju doma ter okolice. Obdelujem manjši vrtiček in pridelujem eko zelenjavo. Svoje »profesijo« sem obesil na klin in jo zamrznil za nedoločen čas. Sicer svoje zgodovinsko, geografsko in

drugo znanje uporabljam za pomoč svojima osnovnošolskima otrokoma. Ni mi dolgčas, vstajam enako zgodaj kot prej in tudi spat grem ob istem času. Lahko se posvečam reševanju križank, rebusov in sudokujev.

V načrtu pa imam tudi učenje tujih jezikov in izpopolnjevanje že osvojenih. Gotovo se bo našlo še kaj.

... OD PILONOVCEV

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRIREDITEV

Še v prazničnem decembru, 19. 12. 2014, je bila v dvorani Prve slovenske vlade v Ajdovščini božično-novoletna prireditev dijakov Srednje šole Veno Pilon, ki jo vsako leto ponovimo trikrat. Jutranji prireditvi sta namenjeni dijaku, večerna pa staršem.

Vsebinska predstava je bila vezana na pravljice in pesmice, ki kmalu po začetku šolskega leta začnejo nastajati v vsakem od oddelkov 4. letnikov Predšolske vzgoje. Dijaki in dijakinje pesmice sami tudi uglašijo. Letos je skozi vse pravljice »pihala burja« – to je bila izbrana tematika, ki so ji dijaki sledili. In tudi predstava se je začela z burjo, jo počastila in ji priznala mesto tu, v Vipavski dolini

in Ajdovščini. Burja je odnesla pike pikapolonici in nagajale zajčkom, da se niso mogli igrati, prinesla je tudi sneg v dolino in snežaka, ki je oživel

in zaplesal. A burja je ponovno zapihala in ga odnesla. Zmedo je naredila tudi med knjigami v knjižnici ... vsemu navkljub pa vseh črk ni premešala in ne odnesla vseh knjig. V rokah dijakinj se je znašla knjiga, ki se je začela z letnico 1914; o Slovcih v vojni za časa Avstroogrske, hotenju bridke usode, da se slovenski vojaki niso vrnili domov že v jeseni istega leta, kot so sprva pričakovali. Jesen se je prevesila v zimo tudi za vojake na zahodni fronti in prišel je božič s spontanim božičnim premirjem leta 1914. Nastopajoči dijaki so si med drugim zaželeli tudi, da ne bi bilo več vojne ... In praznične pesmi, kar nekaj jih je bilo, so nas odnesle praznikom naproti.

Skozi predstavo so nas popeljali dijaki kot recitatorji, pevci, pesalci in instrumentalisti. Vsi po vrsti so bili čudoviti in skupaj smo ustvarili to, kar smo na začetku poimenovali božično-novoletna prireditev. Mi verjamate? Še vedno se lahko o tem sami prepričate, saj si prireditev lahko ogledate na You Tube (... prireditev vp ...).

Vsem nastopajočim, njihovim mentorjem ter tehnični ekipi se zahvaljujem.

Metoda Malik, prof. glasbe

DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ ZNANJA ASTRONOMIJE

V soboto, 10. 1. 2015, se je na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina odvijalo državno tekmovanje iz znanja astronomije za osnovnošolce in srednješolce. Štirje dijaki so na tekmovanju dosegli srebrno priznanje in s

tem dokazali, da sodijo med dijake z zelo obsežnim znanjem s področja astronomije.

Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije nas je pohvalilo kot odlične gostitelje. Na dan tekmovanja smo odprli tudi razstavo fotografij astronomskih objektov, ki so nastale v zadnjih treh letih ukvarjanja z astrofotografijo na naši šoli. Občanom sporočamo, da si razstavo lahko ogledate v pritličju naše šole.

Andrej Rutar, prof.

KO SREDNJEŠOLSKA BURJA PIHA PO VRTCIH

Projekt prazničnih igrice po vrtcih je postal prepoznavni način dobrega povezovanja šole z lokalno skupnostjo in vrtci, ki četrtšolcem izobraževalnega programa Predšolska vzgoja omogočajo opravljanje praktičnega usposabljanja z delom v času njihovega štiriletnega šolanja.

Projekt prazničnih igrice na šoli izvajamo že vrsto let. Vsako leto ga nekoliko spremenimo z namenom,

da dijaki pokažejo usposobljenost za dramatizacijo, scenografijo, igro

in uglasbenitev umetnostnega dela. Novoletne igrice so avtorska dela dijakov pod mentorstvom učiteljice strokovnega modula Ustvarjalno izražanje otrok in drugih izbirnih modulov.

Projekt je precejšen organizacijski zalogaj za SŠ Veno Pilon Ajdovščina. Zahteva prilagoditev šolskega

urnika, sodelujočih spremljevalcev in dijakov. Letos smo izpeljali kar 125 nastopov v različnih vrtcih in razredih prve triade osnovne šole po Vipavski dolini, Notranjski, Krasu, zamejstvu, Goriški, Soški dolini, na Idrijskem in tudi po škofjeloškem koncu.

Dnevno so dijaki odigrali tri različne igrice: Pikapolonica išče pike, Burja v zajčkovi deželi in Burja reši zmedo. O uspešni izvedbi so nas najbolj prepričali malčki v vrtcih, ki so na koncu nastopov obsedeli in čakali, da se bo dogajanje kar nadaljevalo.

Ob zaključku letošnjega projekta prazničnih igrice smo mentorice zadovoljne ugotovile, da smo na pra-

vi poti k doseganju poglobljenega cilja: dijakovega celostnega doživljanja tovrstne izkušnje s strokovnega področja in pridobivanja poklicne kompetence.

Karmen Lemut, mag. org.
Organizatorica projekta

NOVOLETNA IGRICA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

BURJA REŠI ZMEDO

*»Burja nam je pomagala,
dim iz mesta je pregnala,
zdaj veseli smo prav vsi,
burja, burja hvala ti!«*

Tako smo skupaj z otroki prepevali po vrtcih, kjer smo dijaki 4. e razreda Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina opravljali delovno prakso. Na igriv način smo z igrico Burja reši zmedo otrokom prikazali, da ni le mrzla in neprijetna, ampak prinaša tudi koristi ...

... Zapihala je močna burja, ki je pripihala knjižničarko na oder. Nagovorila je otroke in jih pritegnila k spremljanju predstave: bratec in sestrica živita v velikem, sivem mestu. Najraje zahajata v knjižnico, ki je na koncu mesta, obdana s čisto naravo. Nekega dne se odločita, da bosta izposojeno knjigo prebrala na bližnjem travniku. Vendar jima vreme ponagaja. Naenkrat zapiha močan veter in odpihne besede iz knjige. Otroka jih ulovita in narobe razvrstita v knjigo. Medtem ko se čudita svoji zmedenosti, izza gora zapiha močna burja in reši zmedo v knjigi. Iz mesta pa odpihne umazan smog.

Nam dijakom burja ni prav nič pomagala, ko smo ustvarjali igrico. Slikanico z istim naslovom sem napisala že lansko šolsko leto in zanjo prejela tretjo nagrado na literarnolikovne natečaju v okviru Vzgojiteljade 2014, ki je letos potekala v Ajdovščini. Napisana je v verzih in ima poučno vsebino. Služila nam je kot podlaga za dramatizacijo. Scenarij, kostume in sceno smo oblikovali ves oktober in november. Najmanj dela smo imeli pri izdelavi kostumov, saj v igrici večinoma nastopajo ljudje. Veliko več časa smo porabili za oblikovanje scene in rekvizitov. Posebne preglavice nam je povzročila izdelava meter visoke

knjige, ki so jo otroci kasneje najbolj občudovali. Da bi bila vsebina igrice še bolj razigrana, smo napisali in uglasbili tri krajše pesmice ter jih vključili v igrico. Imeli smo različna mnenja in veliko smo se usklajevali, zato nam je na koncu skoraj zmanjkalo časa za dovršeno odrsko uprizoritev. Bližajočih nastopov smo se zelo veselili, zato smo se potrudili in pravočasno izdelali zanimivo sceno. Komaj smo čakali, da stopimo pred otroke in jim zaigramo.

Pred prvim nastopom, ki smo ga imeli v vrtcu Sovodenj blizu Gorenje vasi v Poljanski dolini, smo se dobro pripravili. Zaupali smo vase in verjeli, da nam bo uspelo zaigrati odlično predstavo. Vedeli smo, da moramo biti prepričljivi, saj igrice zahteva obojestransko sodelovanje. Uspelo nam je. Otroci so z nami prepevali in odgovarjali na vprašanja, s katerimi smo jih nagovorili. Bili so navdušeni nad predstavo, mi pa nad njihovim sodelovanjem. V vsakem vrtcu so nas na koncu pogostili in nam v spomin dali darila, ki so jih sami izdelali.

Nekaj utrinkov iz naših novoletnih igrice smo zaigrali tudi na novoletni prireditvi, ki jo vsako leto organizira srednja šola Veno Pilon in je namenjena dijakom ter domačinom. Tako jim predstavimo naše delo in jim hkrati popestrimo praznike.

Vesela sem, da sem z igrico razveseljevala otroke. Te izkušnje ne bom nikoli pozabila. Vodila me bo na moji nadaljnji poklicni poti.

Mihela Marc, 4. e

POSKRIBIMO ZA UREDITEV VEGETACIJE OB CESTAH IN S TEM PRISPEVAJMO K VEČJI VARNOSTI UDELEŽENCEV V PROMETU

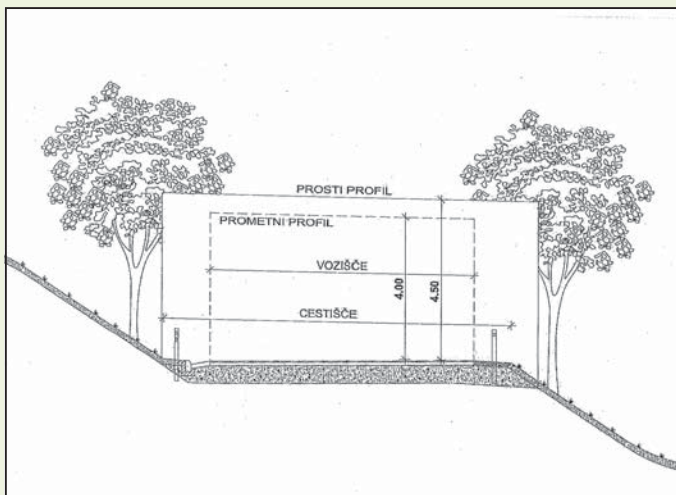
Spoštovani občani,

s ciljem zagotovitve čim večje varnosti udeležencev v prometu vas želimo ponovno opozoriti na obvezno upoštevanje določb 21. člena Pravilnika o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest, ki govori o vzdrževanju vegetacije:

»Na površinah, ki so sestavni del ceste, se vegetacijo kosi, obreže in seka najmanj v takem obsegu, da sta zagotovljena prost profil ceste in predpisana preglednost, da sta omogočena pregled in dostop do cestnih objektov, da so vidne in dostopne prometna signalizacija, prometna oprema ter cestne naprave in ureditve. Vzdrževati je treba tudi cesti bližnja drevesa, ki lahko ogrožajo cesto in promet na njej. Na cestnih površinah izven območja cestišča se kosi najmanj enkrat letno.

Vegetacijo se mora vzdrževati v skladu s pravili stroke. Okolju neprijaznih sredstev za zatiranje rasti vegetacije ni dovoljeno uporabljati.«

V skladu s 14. točko 2. člena Zakona o cestah je cestišče definirano kot »del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavni in ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če so tik ob vozišču, ter zračni prostor v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča.

V praksi to pomeni, da:

- da je prepovedano postavljati ograje, zasaditi živo mejo, drevje, trte ali druge visoke nasade ali poljščine, ki bi ovirale preglednost cestišča,
- zaradi preglednosti višina žive meje ne sme presežati višine 75 cm od nivoja vozišča,
- morajo biti drevesa, ki rastejo ob omejenih cestah, obrezana tako, da je prosta višina nad cesto najmanj 4,5 m (slika).
- mora biti po širini grmičevje ali drevje obrezano najmanj do zunanega roba bankine, kjer bankine ob cestišču ni, pa najmanj 1 m od roba asfalta ceste (slika).

Obenem vas opozarjamo tudi, da je prepovedano:

- po cesti vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete, kot tudi pluge, brane in ostalo kmetijsko orodje ter druge dele tovara,
- na ali ob cesti nameščati ali odlagati les, opeko, odpadne in druge materiale ali predmete, ki lahko poslabšajo ali onemogočijo preglednost ceste oziroma ovirajo ali ogrožajo promet, poškodujejo cesto ali poslabšajo njeno urejenost,
- orati v razdalji 4 m od ceste v smeri proti njej ali v širini 1 m od ceste vzporedno z njo.

Komunalno stanovanjska družba d.o.o. Ajdovščina